

Folketingets Forsvarsudvalg
Christiansborg

FORSVARSMINISTEREN

8 Maj 2015

Folketingets Forsvarsudvalg har den 18. marts 2015 stillet følgende spørgsmål nr. 105 til Forsvarsministeren, der hermed besvares endeligt, idet udvalget den 13. april 2015 har modtaget et foreløbigt svar.

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Marie Krarup (DF).

Spørgsmål nr. 105:

”Ministeren bedes kommentere vedlagte henvendelse fra tillidsrepræsentanten for officererne ved Arktisk Kommando om borgerrettighederne for danske soldater i Grønland.”

Svar:

Henvendelsen, som spørgsmålet refererer til, adresserer en række borgerretlige forhold, som ligger uden for Forsvarsministeriets område, herunder forhold vedr. registrering af folkeredregisteradresse, skatteregler, sundhedsydelse og børnetilskud, ligesom der spørges til indgåelse af statusaftaler.

Til brug for besvarelsen har Forsvarsministeriet indhentet bidrag fra Økonomi- og Indenrigsministeriet, Skatteministeriet, Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse, Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale forhold samt Rigsombudsmanden i Grønland.

Besvarelsene fra ministerierne afspejler, at Grønland indgår i det danske kongerige med egen lovgivning på hjemtagne områder, og at Grønland ikke er medlem af EU.

Skifte af folkeregisteradresse:

Økonomi- og Indenrigsministeriet oplyser, at flytning fra Danmark til Grønland skal behandles efter de almindelige regler i anordning nr. 1198 af 29. november 2006 om ikrafttræden for Grønland af lov om Det Centrale Personregister. Ministeriet oplyser supplerende, at i henhold til den nævnte anordning skal bopælsregistrering i Grønland ske senest 5 dage efter flytning til Grønland.

Økonomi- og Indenrigsministeriet bemærker, at CPR-reglerne hviler på det hensyn, at Grønland er en del af riget, og at bopælsregistreringen skal sikre, at personer er registreret dér, hvor de har deres bopæl. Der gælder således ikke en regel om 6 måneders ophold ved flytninger indenfor riget, herunder flytninger til Grønland.

Skatteregler:

Skatteministeriet oplyser, at beskatningsretten til danske udstationerede soldaters løn mv. fastlægges i den dansk-grønlandske dobbeltbeskatningsoverenskomst. Ifølge overenskomsten betragtes Grønland, efter 6 måneders ophold, som bopælsland fra opholdets begyndelse. Dette medfører bl.a., at Grønland har beskatningsretten til enhver form for lønindkomst, som den danske stat udbetaler til de danske soldater, der er udstationeret i Grønland i mindst 6 måneder.

For offentligt ansatte, herunder soldater, der opholder sig i Grønland under 6 måneder, medfører den dansk-grønlandske dobbeltbeskatningsoverenskomst i øvrigt, at Grønland bl.a. kan beskatte lønindkomst, hvis opholdet overstiger 60 dage i sammenhæng.

Skatteministeriet tilføjer, at den dansk-grønlandske dobbeltbeskatningsoverenskomst afviger på flere punkter fra flertallet af de nyere danske dobbeltbeskatningsoverenskomster, hvilket bl.a. skyldes det særlige dansk-grønlandske forhold.

Ydelser fra sundhedsvæsenet:

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse oplyser, at ydelser efter sundhedsloven som udgangspunkt er betinget af et bopælskriterium.

Personer, der ikke opfylder bopælskriteriet, men som opholder sig i Danmark midlertidigt, har efter sundhedsloven ret til at få vederlagsfri akut sygehusbehandling. Det er en lægelig vurdering, der afgør, om der er et akut behandlingsbehov.

Såfremt det efter den akutte behandling ikke skønnes rimeligt under de foreliggende omstændigheder at henvise personen til behandling i hjemlandet, eller personen ikke tåler at blive flyttet til et sygehus i hjemlandet, har personen endvidere ret til behandling under opholdet i den region, hvor personen opholder sig. Regionen kan i disse tilfælde kræve betaling for behandlingen, som dog også kan gives vederlagsfrit, hvis det skønnes rimeligt under de foreliggende omstændigheder.

Personer med bopæl i Grønland har endvidere under midlertidigt ophold i Danmark ret til en række ydelser i praksissektoren (f.eks. alment praktiserende læge) i tilfælde af pludselig opstået eller forværret sygdom, ulykkestilfælde eller lignende. Desuden har denne persongruppe ret til tilskud til lægemidler.

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse tilføjer, at behandlingen ikke bør nægtes, når det under hensyn til de foreliggende omstændigheder ikke skønnes rimeligt at henvise pågældende til behandling i Grønland. Behandlingen ydes dog ikke ud over det tidspunkt, hvor den pågældendes tilstand tillader at rejse tilbage til Grønland.

Behandling m.v. ydes på samme vilkår som herboende gruppe 1-sikrede.

Valgret:

For så vidt angår bemærkningerne om valgret ved tjeneste i Grønland, oplyser Økonomi- og Indenrigsministeriet, at valgret til Folketinget har enhver, der har dansk indfødsret, fast bopæl i riget og nået den valgetsalder, som er fastsat ved lov og efterfølgende har opnået flertal ved folkeafstemning, medmindre vedkommende er umyndiggjort. Dette følger af Grundlovens § 29 og er udmøntet i de forskellige love om valg til Folketinget i de forskellige dele af riget.

Lovene om valg til Folketinget, i de forskellige dele af riget hviler på det princip, at man har valgret til Folketinget i den del af riget, hvori man er bopælsregistreret. Dette medfører, at personer med dansk indfødsret og fast bopæl i Grønland alene kan stemme på de partier og kandidater, der er opstillet til folketingsvalget i Grønland.

Lovene om valg til Folketinget i de forskellige dele af riget indeholder de nærmere regler om, i hvilke tilfælde personer med dansk indfødsret, der opholder sig uden for riget, har en

sådan tilknytning til riget, at de anses for at have fast bopæl i riget i grundlovens forstand. Reglerne vedrører alene den situation, hvor personer med dansk indfødsret tager ophold uden for riget og ellers ikke ville have bevaret deres valgret til Folketinget i nogen del af riget.

Grønland er ikke medlem af EU, hvorfor personer med dansk indfødsret, der har fast bopæl i Grønland, ikke har valgret til Europa-Parlamentet. Tilsvarende gør sig gældende ved grundlovsumiddelbare folkeafstemninger, der ikke afholdes i Grønland.

Økonomi- og Indenrigsministeriet oplyser samtidig, at ministeriet på baggrund af en henvendelse fra Institut for Menneskerettigheder har indledt en drøftelse med Justitsministeriet om, hvorvidt der ud fra et ligebehandlingssynspunkt kan være behov for at ændre valglovgivningen således, at personer med dansk indfødsret ved flytning til Grønland (og Færøerne) fra den del af riget, hvor der afholdes Europa-Parlamentsvalg, vil kunne bevare deres valgrettigheder ved Europa-Parlamentsvalg i samme omfang, som de ville kunne ved flytning til et land uden for EU. Økonomi- og Indenrigsministeriet vil på baggrund af drøftelsen tillige overveje, om der er et tilsvarende behov for at ændre retsstillingen for de grundlovsumiddelbare folkeafstemninger, der ikke afholdes i alle dele af riget.

Børnetilskud samt børne- og familieydelse:

Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold oplyser, at efter lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnetilskud og efter lov om børne- og ungeydelse, der hører under Skatteministeriet, er der en række forskellige betingelser, der skal være opfyldt for at der kan udbetales ydelser efter de enkelte love.

Det er som udgangspunkt bl.a. en betingelse for udbetaling af ydelser efter lovene, at den, der skal have ydelsen udbetalt, har fast bopæl her i landet, og at barnet faktisk opholder sig her i landet.

Kravet om fast bopæl her i landet kan være fraveget for personer omfattet af EF-forordning nr. 883/2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger.

I en situation, hvor fx den ene af forældrene har fast bopæl i Grønland, og den anden forælder og barnet har fast bopæl i Danmark, udbetales der ydelser efter de nævnte love til den forælder, der har fast bopæl i Danmark, hvis betingelserne herfor i øvrigt er opfyldte.

Rigsombudsmanden i Grønland har oplyst, at børnetilskud reguleres efter særskilt grønlandsk lov. Det grønlandske Departementet for Familie, Ligestilling og Sociale Anliggender oplyser, at der ifølge grønlandske lov er krav om, at barnet skal have hjemkommune i Grønland. Der er samtidig krav om, at den, der er berettiget til at få tilskuddet udbetalt, har fast bopæl og er tilmeldt folkeregistret i Grønland.

Størrelsen af børnetilskuddet reguleres på baggrund af forældrenes indkomst.

Statusaftaler:

Da Grønland er en del af rigsfællesskabet, er der ikke baggrund for at indgå statusaftaler (Status of Forces Agreement), idet statusaftaler regulerer udsendte styrkers status på et andet lands territorium.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen